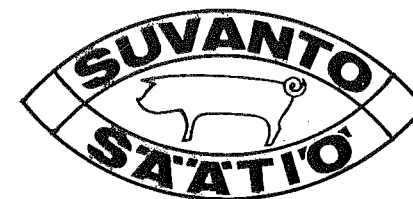

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 2 1979
MAALISKUU

Kuvassa on Ake Systä ja Klaudia Pelkinen v. 1912. Kuvan aiheeseen liittyy runo "Ake" tässä numerossa.

Hilkka Heikkosen runoja

Kuvajainen

Katson kuvajaista elämän.
Kuin pyörremyrsky ohikiitävä.
Äsken nuoruus, miehuus kasvoil-
laan.
Nyt jo hopeata hiuksillaan.

Minne riensi vuodet kultaiset?
Toiset raskaat, vaivantäytteiset.
Minne riensi vuodet iloiset?
Nyt jo askel lyhyt, vaivainen.

Poies rientää, kuni kuvajainen
aika katoo kädestä ihmislasten.
Ijäisyys on mittaamaton.
— Täällä vainen kuni kuvajainen.

Paimenen piiska

Kedolla lauma lampaita
on satapäinen.
Äärellä kedon — aita
ja paimen.

On kaunis kesäpäivä
kaikki hymyää.
Ei kulje huolten häivä.
Pahakin lymyää.

Kätkeyty paimenvalta on
piiska piilossaan.
Se esiin tulee silloin
jos lauma loittoa.

Ei lyö hän lammastansa,
varoittaapi vaan.
Et' pysyis laumassansa
kedolla ainiaan.

Syntiinlankeemus

Kummallista on elämän kulku!
Se on kuin aittapolulla askaroiva
talon emäntä, — ei koskaan kulje
tyhjin käsin!

Se vie tämän tästä, tuo tuon
tuosta, jättää jotain johonkin ja
ottaa jotain jostakin.

Ketään se ei sivuuta tyhjin kä-
sin, vaan antaa jokaiselle jotakin.
Se antaa osan "Ollille, palan Paa-
volle" ja joskus lyö kuin "vieras-
ta sikaa."

Minäkin sain hiljattain osan
omaa osuuttani. — Sain sydänve-
ritulpan ja makailin sairaalassa
kuukauden päivät.

Näky

Istuin hiljaa, olin vaan.
Herra mua kosketti armollaan.

Rukoilin.

Lumiläiskä tiellä valkoinen.
Pinnalta sen nokinpilkut
hiljalleen alkoivat elää.

Pois kiirehtivät,, lumesta liekehti-
vät.
Juosten tieltä ... kauas.

Tuo lumi valkoinen.
Verellä pestyt Herran lapsoset.
Nyt valkoläiskä tää.

Ja nokipilkut pienoiset
Ne pakanoita pimeine sieluineen.

He pelastusta etsivät.

On vastuu mun.
On vastuu sun.
Sä pelastuksen tunteva ihminen.

HILKKA HEIKKONEN

Tällä hetkellä lepäilen kotonani
ja olen tuollainen fyysisesti nu-
jerrettu siipirikko.

Ihmisen on hyvä joskus hiljen-
tyen pysähtyä ja kritisoiden muis-
tella elämäänsä elämää.

Sairaalassa siihen oli hyvää ai-
kaa. Katsokaas, jos joutuu päi-
västä toiseen makaamaan vuo-
teessaan selällään, kädessään pit-
kä, nestettä tiputtava neula, ke-
hossaan lukuisat ilmaisimeen joh-
tavat kaapelit, seuranaan kaksi
uskollista ystävää, — sietämätön
tuska ja hitaasti mataava aika,
ehtii mielessä käväistä jos jota-
kin.

Sairaalassa minä elin osan elä-
mäni uudelleen. Muistelin men-
neitä ja muistini viidakkoisilta po-
luilta osui eteeni monta sellaista
muistoa, jotka olin jo ammuin
haudannut unhoituksen yöhön.

Aidilläni oli oma persoonallinen
tapansa luokitella synnit, rikokset
ja rikkomukset, sekä asetella nä-
mä suuruusjärjestyksessä riviin
kuin kanat orrelle.

Suurimpia syntejä oli varkaus
ja vieläkin suurempi jos varasti
papilta.

Minä tein tuon synnin. Minä va-
rastin. — Varastin papilta, joten
syntitaakkani varmasti kasvoi
kaksinkertaiseksi.

Tosin tasapuolisuuden nimessä
tämä suuri synti on jaettava kol-
meen osaan ja vain yksi kolman-
nes siitä kuuluu minun kontolleni.
Asia nähkääs oli niin, että meitä
varkaita oli kolme. — Ja lieventä-
vänä asianhaarana pitäisin sitä,
että meidän kaikkien kolmen yh-
teinen keski-ikä jäi reippaasti alle
kolmenkymmenen vuoden.

Sanovat tilaisuuden tekävän var-
kaan —, niinpä kai —, ainakin jos
meidän tapauksestamme tehdään

mittapuu. Katsokaas, kun siellä
pappilan pellossa kasvoi hernetä
ja se pelto oli niin syntisen hou-
kuttelevalle paikalla. Ei siinä tar-
vinnut muuta, kuin että poikkesit
kellotapulin takaisen hautaus-
maan kulmalta maantien yli met-
sään, laskeuduit jyrkähkön rin-
teen alas ja puikahdit aidan rako-
sesta pellon puolelle, ja katso,
siellä pellolla, aivan silmiesi edes-
sä oli pappilan hernehalme.

Olimme juuri sullomassa her-
neitä taskuihimme, kun eteemme
ilmestyi kuin maasta polkaisten it-
se rovasti.

Lieneekö rovasti huomannut ai-
keemme ja tullut vastaan, vai oli-
ko mietiskelevänä miehenä ve-
tääntynyt luonnon rauhaan poh-
diskelemaan tulevan sunnuntain
saarnaansa?

Siinä me seisoiimme vastatus-
ten —, hän, harras hengenmies ja
me kolme henkisesti ristiinnaulit-
tua ryöväriä...

Isällisen hyväntahtoisesti my-
häillen antoi rovasti katseensa vii-
vääntäen vuoroin jokaisessa. — Ei
sanonut mitään, mutta katsees-
taan voin lukea surumielisen
moitteen. Se oli henkinen selkä-
sauna jonka muistin kauan. Sil-

loin ei kielletty hedelmä maistunut
hyvältä. Meistä kukaan tuskin
maistoi koko herneitä. Ainakin
minun osuuteni putosi pellon-
ojaan.

Sanassa sanotaan: — "ken pa-
hat tekonsa tunnustaa ja katuu,
hänelle tapahtuu laupeus". Luot-
taen tähän lupaukseen ja tietäen,
että rikos jonka nyt tunnustan,
on oikeudellisesti vanhentunut ja
rikoksen oikeudellinen omistaja,
Sakkolan kunta on lakkautettu,
teen katuen täydellisen tunnus-
tuksen:

— Minä sen kirkonkylän kan-
sakoulun saunan ikkunan rikoin!
Kysymyksessä ei tosin ollut ta-
hallinen teko, vaan pikemminkin
niinsanottu työtaturma.

Katsos, asia oli niin, että olin
nähty isompien poikien koppaa-
van maasta kiven ja uhkaavan:
— Nyt minä viskaan sinua kivellä
päähän! Ja tosiaan, käsi teki heit-
tävän eleen, mutta kivi nuljahti
selän taa.

Minusta temppu oli erittäin
metka, joten harjottelin sitä sa-
laa ja kun kerran kuljimme kou-
lun saunan ohi, päätin kokeilla
temppua käytännössä.

Sattuipa siinä polun poskessa
olemaan nyrkinkokoinen kiven-

murikka jonka koppasin käteeni
ja uhosin: — Katsokaas pojat,
nyt minä viskaan tällä kivellä
tuota ikkunaa!

Tehdäkseni oikein uskottavan
vaikutuksen, otin oikein tukevan
asennon ja samalla seurasin syr-
jäsilmin kavereita nähdäkseni
minkälaisen vaikutuksen uhkauk-
seni teki.

Pojat näyttivät uskovan sanaa-
ni, mutta silti joku uskalsi epäil-
lä: — "Älä naurata meitä, — et
sinä kuitenkaan uskalla heittää".
Mutta uskalsinhan minä.

Käsi vilahti selän taa ja heilah-
ti heittoon, — mutta silloin minä
sorruin omaan näppäryyteeni, —
kivi ei irronnutkaan hyppysistäni
vaan jatkoi matkaansa suoraan
ikkunaan ja samantien ikkunasta
sisään.

Silloin sattui olemaan lauantai
ja opettaja oli vaimoineen sauno-
massa.

Sitä, kuka sen kiven heitti, ei
opettaja tullut koskaan tietä-
mään, sillä ennenkuin särkyneen
lasin helinä oli lakannut ja alas-
ton opettaja "viuhahti" ovesta
ulos, oli kaiken peittävä lepikko
nielaissut meidät.

Verner

Huuhkan poika

Karmakan räikeät olivat ne hy-
vät huomenet, jotka ärtynyt isän-
tä karjasi pirttiin tultuaan:

— Pirkele!

Tällöin lähtivät miehiltä lakit
päästä kuin pyyhkäisten.

— Sattana! karahti taas uu-
destaan tosin epäsuomalaisesti
äännettynä ja naurettavana, mut-
ta kuitenkin täysipainoisena, sillä
piiska lojahti likimäisen ropotti-
miehen päällystämättömän turkin
selkämykseen. Leikki oli kaukana.

Karu todellisuus oli miesten sil-
mäin edessä mustaverisenä ja
parrakkaana, julma todellisuuden
henkilöitymä, jonka silmät kiilui-
vat verestävinä, huulet möhöttivät
punaisen paksuina ja terveet ham-
paat täysrivisinä. Se oli Tenikka,
Petäjärven hovitilan alustalaisten
hirmu.

— Herra! — sai Häkkyrä sano-
tuksi.

— Pirkele, Häkkyrä! Sinu pitä-
mäs muka peräkatsomas, minu

rankki sinulle lupamas, sinu ma-
kamas, heposi seitattamas, satta-
na!

Moisniekka tarttui miestä rin-
nukseen ja nyki sitten edestakai-
sin niin, että niskat vain Häkky-
rällä nytkähtelivät. Kurja kätyri
oli kuin hiilillä, häntä tuntui kuu-
maavan sieltä ja täältä. Nykimi-
nen siinä toisten näkyvissä tuntui
ilkeältä, ja lisäksi pelotti sel-
käänsaaminen, mutta pahimmalta
tuntui se, että herra oli ilmoitta-
nut hänen saaneen rankkia pal-
kakseen silmälläpidosta. Nyt sai-
vat toiset sen tietää, kuulivat hä-
nen myyneen itsensä muutamasta

rankkitiinullisesta hovilaisen silmäksi, naapurien ilmiantajaksi, saivat ivata, että — olet vaihtanut itsesi rankkiin. Hyvässä tilaisuudessa voivat kostaakin Häkkyrälle. Miehen asema oli surkea. Nyt teki Häkkyrän mieli sanoa pelastukseen isännälle, että nämä toiset tässä puhuivat taannoin hovia vastaan, mutta siihen ei ollut tilaisuutta. Kuuntele vain miten kauan suvaitsee härnätä ja rienata.

Tenikka jätti nyt miehen rauhaan, tarpeeksi reutoiltuaan, hänen pampukas kätensä laskeutui ja pysähtyi riipuksiin, niin että kasakkapiiska piirsi lattiaa; vasen käsi vetäytyi puolikulmaan puuskaan sivulle, ja niin seisahtui herä keskelle pirtin lattiaa komento-tietoisin asennoin ja aloitti sen puheen, mikä hänellä oli aina tapana pitää ropottilaisille, saatikka nyt, kun hänen kulmissaan kihelmöi ja päässä uunipalona uumusivat mielijohteet. Tällaisen haihtumaisillaan olevan humalan pöpperössä hän vasta täysin näki oman käskijäylemmyytensä ja alustalaisten alhaisuuden, mitättömyyden ja lurjusmaisuuuden.

— Te perkele — te sattana — te sika!

Tenikka pysähtyi tämän sanottuaan, ikäänkuin tutkiakseen vai kutusta. Miehet olivat kasvoiltaan vakavia, kukaan ei virnistellyt. — Te olemas laiska, hitu laiska, saatana laiska! Te ei mita kehtamas,

ni mitä. Tulemas hovi makamas, savottatupa makamas, hittu! Miksi ei ajamas Sarosi, sika. Te pitämäs kurittama kaikki möllikkä, pitämäs aja pois kontu, pitä teiltä tupa repimäs. Minä kāske kasakki kaatamas uuni, pirkkele!

— Herra, sai eräs ropottilainen sanotuksi. — Meitä on ensiksi käsketty tähän!

— Mitä pulisemas? Minu ajatta sinulta hiuksi, ajatta partaveitsi toine puoli hiuksi pois. Laitta sitten menemäs, varis.

Tenikka lähestyi miestä. — Älkää herra!

Tuo puoli-rukoilevasti lausuttu pyyntö näytti jonkin verran lauhduttavan äkäistä isäntää. Pahin purkaus olikin ohi. Hän oli saanut lyödä, rutistaa ja pitää tavanmukaisen saarnansa. Mikäli tästä oli sattunut Häkkyrän osalle, osuikin se oikeaan mieheen, ja toiset tunsivat siitä tyytyväisyyttä, mutta uhkaa, humalakareista kiukkua voi olla tähteenäkin, se saattoi kohdistua kehen hyvänsä, pampun säestämänäkin, jos oikku niin käski. Siksi miesjoukko olikin hiljaa kuin tuomiolla.

— Minä tahto tietämäs kaikki nimi, kaikki laiska nimi. Ottamas ylös nimi!

Pelokkaina alkoivat miehet sanoa nimiään, ihan perimmäisestä nurkkauksesta alkaen.

— Kärppä!

— Tuokko!

— Lamppu!

— Holma!

— Huuh- Huuhkan poika!

— Mitä sanomas? Kuka?

— Huuhkan Pietarin poika, Martti.

Tenikkaa ei tuo vastaus näyttänyt tyydyttävän. Siinä soinnahiti jotain nuorekkaan raikasta, pelotonta, se ei ollut sävyiltään niin aranalakuloista kuin toisten antamat vastaukset. Martti ei osannut vastata arasti, sillä hän oli tällaisella matkalla ensikertaa, hän ei ollut oppinut sovittaman äänen painoan nöyräksi. Moisieniekkä tuli aivan pojan eteen, aikoen pitää ripityksen, mutta silloin hänen ajatuksensa kääntyivät. Hän huomasi, että pojan ja Holman välissä istuja oli TYTTÖ! Herra oli kai aikaisemmin huullut Lillaa pojaksi, kun ei ollut kiinnittänyt hänen mitään huomiota; eikä älymättömyys ollut kummeksittavaakaan, sillä tyttö oli istunut täydessä matkavaatetuksessaan muitten nuttujen ylle vedetyn miesturkin kaulus ylös käännettynä. Olisi saattanut Lilla jäädä Tenikalta näkemättäkin, mutta nyt sitä ei voinut mitenkään välttää, eikä tytölle ollut itsellään mitään syytä piiloutuakaan herralta, hän kun oli rehellisellä matkalla ja sivullinen koko ropottiasioissa.

— Tyttö olemas, sanoi kuulustaja, kääntäen syrjään Lillan turkin kaulusta.

Myöntävä vastaus näkyi tytön kasvoilla, hänen avoimesti katsoes-

sa isäntään.

— Ke heponen ajamas?

— Ei sillä ole hevosta. On tuon Huuhkan pojan matkassa, selvitti Holma.

— Mihi sinu mänemäs?

— Tädille Saaroisiin.

— Olemasko morsian?

— En, vastasi Lilla hiljaa.

— Kene olemas tyttö soma?

— Se on sen Kaiku-Matin lesken, Aunen, sieltä pallemökistä.

— Sinu ikä?

— Seitsemäntoista.

— Olemasko sinu millo ropotti, eli emo?

— Ei sen ole käynyt, ei ole käynyt emonsakaan, virkkoi Holman Simo auttaakseen Lillaa vastauksissa, kun huomasi ettei tämä oikein ymmärtänyt Tenikan murteellista puhetta.

— Ei saama asumas Herra maata ilma ropotti. Kaikki olemas hovi. Maa hovi, mökki hovi, ihmene hovi. Keisari lupamas meille maa, lupamas ihmene keralla. Sinu tyttö olemas ja hovi. Sinu tekemäs mitä minu käskemäs. Sinu menemäs Metsäpirtti toine päivä, nyt sinu lähtemäs minu kanssa hovi!

Alkoi jo Lillaa peloittaa, ja kii-reisemmin löi Martinkin suoni, sillä Tenikan puhelu ei ennustanut hyvää. Pahaenteisenä uhkana tulivat vaivaiset sanat hovilaisen partahuulilta, tulivat humalaisen ahnaina ja himokkaina toiveina. Läs-näolevia miehiäkin, Häkkyrää lukuunottamatta, kammoksuttivat ne mielijohteet, jotka Tenikan sanoissa kuulsivat. Huomasihan se, ettei herralla ollut tyttöön nähden mitään muuta aikeita kuin oma-kohtaiset itsekkäät pyyteensä, taroituksella liikennellä ja enemmänkin. Oli moisniekasta ennenkin sellaisia tarinoitu, että piteli tytön piloinaan ja lähetti niine hyvineen menemään. Kukapa isäntää sellaisestakaan syytteli, hän hallitsi aluettaan mieliyalloin, osaten kyllä kanteet kumota, jos ken sellaista

yritytti. Siksi, tavoin tai toisin kärsimään joutuneet alustalaiset painoivat pahankin asian villaisella, olivat hiljaa ja omassa itsessään kärsivät kohtalonsa alistuen pahimpiinkin pitelyihin.

— Te kaikki hevosmiesi menemäs nyt Saarosihovi ja tuoma ruis sieltä savotta, tyttö lähtemäs ylös hovi, lausui Tenikka viimeisen käskynsä, ja asia näytti olevan selvä. Useimmat lähtiöistä nousivatkin heti jalkelle, mennäkseen hevosilleen, ainoastaan eräät, niiden joukossa Holman Simo ja Martti, viivytelivät, sillä heihin, kun he olivat kaikki lähinaapureita, koski Lillan osalle tullut määräys kovimmin. Varsinkin Martti tuntui olevan äärimmäisen jännittynyt. Vuoroin hänen poskensa kalpeni-

vat, vuoroin punehtuivat, veri ei näyttänyt löytävän omaa kohtansa. Holma taas toivoi hiljalleen, että asia saadaan sovittelulla korjatuksi.

Häkkyrä oli vetäissyt ensimmäiseksi rukkanensa vyön alta ja lähtenyt ulos, kuin muka saadakseen selkkauksen mitä pikimmin päätökseen, sekä näyttääksensä nöyryyttään. Hän lähti ensi viittauksella, kuin pelokas koira. Mies toivoi tytön jäävän moisniekan hoteisiin ja uskoi itse voivansa koston tuntein hyvittää, olihan hän äsken suuttua nöksähtänyt toisten miesten puheista.

Kun Tenikan äänensävy, hänen viime lauseittensa aikana, tuntui lauhtuneen, niistä mieleisistä ajatuksista, jotka olivat heränneet tyttöön nähden, rohkeni Holma sanoa:

— Kuulkaahan herra! Antakaa nyt tytön mennä omille matkoilleen, kun se on kerran niin meinannut, ei sillä ole yllä työvaatteitakaan — sen äiti lähetti sen vain sukulaisiin.

— Vaiti pirkkele! Hovi komenta minä, vaiti! Menkä matka hevosmies, sattana. — Nämä sanat ja heilahtava piiska lopetti hetkessä Simon väliintulon ilmaisten, että lähdekö on.

— Sinu tyttö heittämäs pois suuri turkki, heittäjä tupa naula, meillä tarkima pieni nuttu hovissa. Joutu, joutu!

jatkuu

Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYMALAMME

ja

MYYMALÄAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI - PUH. 935 - 81204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOJA
- KORISTETAKOTOITA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

AKE

Malli kotiapulainen oli Ake Systä. Kotoisin Sakkolan pitäjältä. Hän työtään kovin arvosti, parhain päin kaiken järjesti. Vuosia niin monia hän hoiti lapsuuskotia. Välillä vielä Virkilläkin ehti työtä tehdä tyttö rehti. Hänen kaltaisiaan paljon tarvitaan kotejamme hoitamaan. Laaja on apulaisen työsarka ja niin moni on liian arka apuansa antamaan, Aken lailla kantamaan!

Klaudia Pelkinen

Uusia ylioppilaita

Pirjo Grönroos o.s. Heikkonen kirjoitti 4.12.1978 Mäkelärinteen luokattomassa iltayhteiskoulussa Helsingissä 2 laudaturia, yleisarvosana: magna cum laude appa.

Hänen vanhempansa ovat Hilka ja Nestor Heikkonen Sakkolan Kiviniemestä.

Kulki lapsi

Kulki lapsi tietään laulellen, sylissänsä vakka, siemeniä siin. Mihin peltoon kylvän, äiti, itämään korin täyden siemeniä tän?

Tässä päällimmäisnä hyvyys versoaa, siitä vierelleni tahdon ripottaa. Hyvyys itsehän se kuljettaa tietä lapsosen, luo Taivaisen.

Kun kylvetty on siemen hyvyyden ja odotellaan taimentuvan sen, saa huomatakin lapsi pienoinen: Niin harvakeen vain iti siemen sen.

Oi mitä sitten vielä kylväisin, mi nyt vakassani päällisin? Mä rakkautta tahdon kokeilla, se siemenistä voimakkain, jo oraalla.

Vaan rakkauskkin harvoin pyyteetön se on ja kätkeyty se valhenaamioon. Vaikk' kylvötyö on tehty rakkauden, saa vastaiskun... itserakkauden.

Mik siemen sitten kelvollinen on, kyselee lapsi valon, auringon. Saa vastauksen: Kylvä Sanan siemen, se kasvaa varmasti ja eloon vieden.

Sen jokaisen, ken ottaa vastaan Sanan ja turvaa siihen matkans' koko ajan.

On Sanan siemen vain syömme kätkeä, peltoa tuota visusti hoidettava.

Jottei vain pääsis yhdessä vehnän kanssa lusteen siemen tekemään tuhoansa ja kalliin pellon, sydämen multa, taimi kokonaan tuhoutumaan.

Siis lapsi pienoinen, sä kylvä sanan siemen ja se runsahana kylvä aivotiereen. Sen runsaudesta osansa saa katoava ihminen, kun se orastaa.

Hilkka Heikkonen

KUOLLEITA

Emilia Kauppila o.s. Tikka syntyi 30.8.1896 Sakkolassa, kuoli 22.1.1979 Imatran aluesairaalassa.

Arvi Kuisma syntyi 6.12.1905 Sakkolassa, kuoli 4.2.1979 Huittisissa. Hän oli vilkkaasti mukana kaikissa karjalaisten yhteisissä toiminnoissa.

Emma Tenkanen o.s. Kiiski sai iäisyyskutsun 7.1.1979 Lempäälässä. Hän oli syntynyt 25.4.1907 Sakkolan Riiskassa. Emma Tenkasen siunaustilaisuus oli 20.1. Lempäälän kirkossa. Siunauksen toimitti pastori Mauri Mattila. Yksinlaulua esitti kanttori Jukka Hovila. Kun lasten ja omaisten kukkalaitteet oli laskettu arkun ääreen kantoivat omaiset arkun sukuhautaun ja kaunis kukkakumpu jäi kertomaan hyvän äidin ja kasvattajan elämäntyöstä. Muistotilaisuus oli Lempäälän seurakuntatalossa.

Elma Lopenen o.s. Karja syntyi 18.3.1910 Sakkolan Ojanielessä, kuoli 31.12.1979. Viimeinen kotipaikkansa oli Punkalaidun.

Johannes Lamppu syntyi 24.6.1926 Sakkolan Ojanielessä, kuoli 7.1.1979 Australiassa.

Väinö Ikävalko syntyi 24.1.1908 Valkjärvellä, kuoli 25.11.1978 Vammalassa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Lapinlahti.

Anna-Liisa Kuparinen o.s. Kallonen syntyi 20.3.1899 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 17.12.1978 Lahdessa.

Alina Mamiä syntyi 22.4.1917 Sakkolassa, kuoli 10.2.1979 Helsingin sädekliniikalla. Kotipaikkansa oli Sakkolassa Kiviniemi ja viimeinen kotipaikkansa oli Lohjan Routio.

Katri Kuparinen o.s. Kallonen syntyi 18.9.1887 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 19.1.1979 kotonaan Punkalaitumella. Hänet siunattiin viimelepoon Punkalaitumen kirkossa ja muistotilaisuus sen jälkeen Punkalaitumen ravintolassa.

AIDIN MUISTOLLE

Jonne ennen kiirehti hymy suulla: — Ihan tulevan teidät aavistin, Ei äiti vastassa porraspuulla. siksi ikkunastani katselin.

Ja katseessa loisti aurinko, vaikka pilvinen päivä lie ollut. Ja sydämeestä rakkaus hohti, meitä ohjaillen hyvyttä kohti.

Virtesi kauniit aina kaikuivat, ne kaikki oon oppinut Sulta. Niitä laulelit jo lapsena ollessani. Kiitos kaikesta Äiti Kulka!

Nyt virtesi kauniimmin taivaassa soi. Siellä lepo on rauhaisa Sullä. Siellä koolla enkelten kuoro on. Sinne saamme me yhtehen tulla.

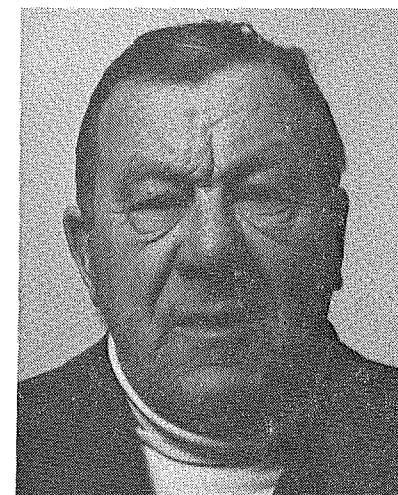
Helvi

Tida Katariina Leppäaho o.s. Sipiläinen syntyi 14.1.1894 Sakkolassa, kuoli 23.2.1979 kotonaan Tampereella.

Anna-Liisa Laamanen o.s. Koppanen syntyi 7.5.1892 Metsäpirtissä, kuoli 19.1.1979 Järvenpäässä. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Sipilänmäki.

Erland Hinkkanen syntyi 27.11.1897 Sakkolassa, kuoli 16.2.1979 Lahdessa.

Aili Partanen o.s. Raaska syntyi 15.11.1913 Sakkolan Kiviniemessä, kuoli 6.2.1979 Valkeakosken aluesairaalassa. Hänen viimeinen kotipaikkansa oli Viiala.

Arvi Nuora siunattiin haudan lepoon Jyväskylässä 3.2. runsaslukuisen sukulais- ja ystäväpiirin saattamana. Hän oli viettänyt nuoruutensa Kaakkois-Kannaksen siinä osassa, jonka piirteet on hakattu kiveen Jyväskylän kirkkopuistossa sijaitsevaan Taipaleen patsaaseen. Sakkolan Riiskassa oli hänen syntymäkotinsa, josta hän muutti Syrille kehittämään puutarhatilaansa. Erikoisesti hän keskittyi siihen aikaan harvinaisesti vadelman viljelyyn. Vuonna 1937 hän siirtyi Viipurin Tienhaaraan, jossa hän jälleen ahersi talonsa puutarhan tuottoisaan kuntoon. Siirtolaiseksi hän joutui Jyväskylän seudulle, jossa ostettuaan tilavan tontin ja rakennettuaan sille omakotitalon, alkoi innokkaasti kehittää kotipuutarhaansa. Tämä

huomattiin myös ympäristössä, jota todistaa hänen palkitsemisensä Jyväskylän kauneimmasta pihasta monena vuotena. Arvi Nuora ehti ottaa osaa vapaussotaan ja haavoittui vaikeasti pommituksessa viime sodissamme. Jo 20-vuotiaana hän oli paikallisen nuorisoseuran puheenjohtajana ja käytettynä voimana. Näiden alojen ja karjalaisseurojen aktivistina hänet tunnettiin laajalti. Jäätyään varsinaisesta leipätyöstään eläkkeelle hän kehitti itsestään paljon käytetyn lausuntataiteilijan, jonka ohjelmistoa sävytti voimakkaasti isänmaanrakkautta ja karjalaisuus. Kotiseutunsa Aleksanteri Aava oli hänen lempirunoilijansa. Hänet tullaan muistamaan voimakastahoisena, rehellisen, vieraanvaraiseksi ja valoisana ihmisenä.

E. J.

Vuosia täyttäneitä

Emilia Helena Lampainen, o.s. Lamppu, Sakkolassa. Täyttänyt 80 vuotta äskettäin. Hän on naimisissa ja asuu nykyisin Sulkan Lohilahdella. Hän muistelee Sakkolasta lähtöä näin: Viimeisenä sunnuntaina ennen evakkoon lähtöä oli kirkko täysi sotilaita ja siviilejä. Kaikki kävi ehtoollisella. Sen jälkeen rovasti Lieslahti nousi vielä pitämään hartaushetken, pyytäen rauhallisuutta. Lentokoneet jo lenteli kirkon yläpuolella.

Helena Lampainen toimi apuhoidtajana Sakkolan kunnalliskodissa. Seuraavana päivänä tuli sotilaat hakemaan potilaat pois kunnalliskodista. Jos vuosia täyttävän ystäviä, heitä oli 8 rippikoulututtöä, on elossa, niin ilmoittakaa osoitteella 584620 Lohilahti!

70 VUOTTA täytti 26.12.1978 Roosa Kuoppo, o.s. Viskari, Orivedellä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Vilakkala.

70 VUOTTA täytti 5.3.1979 Eimo Kuparinen Lempäälässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

70 VUOTTA täytti 22.2.1979 Ilmari Meskanen Lempäälän vanhainkodissa. Hän on kotoisin Sakkolan Vilakkalasta.

60 VUOTTA täytti 5.2.1979 Arvo Kotti Viialassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kottila.

60 VUOTTA täytti 5.3.1979 Sulo Leppänen Vesilahden Pal-

hossa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Hovinkylä.

80 VUOTTA täytti 7.3.1979 Anna Maria Koppanen, o.s. Talonpoika, Naantalissa. Hän on syntynyt Vpl:n Pyhäjärvellä. Sakkolassa hänen kotikylänsä oli Kelja.

80 VUOTTA täytti 12.2.1979 vanhaemäntä Anna-Maria Kekki, o.s. Kallonen, Lempäälän Lempospuistossa. Hän on syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa. Avioliiton solmiamisen jälkeen tuli hänen

kotikyläkseen Haparainen, jossa hän työskenteli aina talvisotaan asti. Sotien jälkeen hän sai kotipaikan Lempäälän Moisista. Elä-

kepäiviään hän siirtyi viettämään Lempospuistoon. Tämä pirteä, elämänmyönteinen ihminen vietti merkkipäiväänsä kotonaan omaisten ja ystäviensä seurassa. Järjestöistä onnittelivat Lempäälän seurakunta, Karjala-seura ja Punaisen Ristin osasto.

50 VUOTTA täytti 31.1.1979 rakennusinsinööri Arvo Kyllästinen Vantaalla. Hän on syntynyt Sakkolan Volossulassa.

80 VUOTTA täytti 10.3.1979 Hilja Karppanen, o.s. Keskinen. Hän on syntynyt Heinjoella ja entinen kotikylä Sakkolassa oli Kelja. Hän viettää vanhuuden päiviään Tampereella, muistellen usein kaipauksella Karjalaa.

kat joihin eivät uskaltaneet tulla jäivät polttamatta.

Kun minun tieni kulki silloin Laatokan-Karjalassa, en ole saanut tietooni kotiseudun valtauksen vaiheita, siksi kyselen nyt: Onko silloin korpraali Matti Systä Sakkolasta vielä elossa ja jos on, voisiko ottaa allekirjoittaneeseen yhteyttä tai Suvannon Seudun ja Vpl:n Pyhäjärvi-lehden kautta kirjoittaa tuosta kotikylästäni Noitermaan läpi sen takamaille suuntautuneesta partioretkestä ja milloin se tapahtui. Mistä lähditte ja miten retki onnistui? Ketä retkellä oli? Mitä näitte ja kuulitte?

Isälläni oli aikoinaan Systänimisiä ystäviä Sakkolan Karholaissa. Systän Muoni oli isäni tutujen joukossa.

Myös Suvannon Seudun toimittaja yhtyy siihen toivomukseen, että asiasta kirjoitettaisiin lehteen, samoin Pyhäjärvi-lehteen. Paras olisi tietysti jos entinen korpraali Systä olisi kirjoittaja.

Jos tämä kirjoitus osuu Haitermaan Valtosen tai Kuisma nimisten käsiin, niin lämpimät terveiset.

Heikki Karttunen

Tervehdys Floridan palmurannoilta

Olen mielenkiinnolla seurannut Suvannon Seudun palstoilta entisen naapuripitäjän, Sakkolan, asukkaiden kertomuksia vanhoilta kotipaikoilta ja nykyisiltä elinsijoiltaan.

Olen Vpl:n Pyhäjärven poikia. Tarkemmin sanottuna Noitermaasta, joka oli lähes Sakkolan rajakylä. Olihan meiltä Sakkolan kirkolle lyhyempi matka kuin Pyhäjärven kirkolle. Isäni oli vuosisadan vaihteen ajoissa Sakkolan pappilassa pehtoorina, sekä hyvin nuorena Petäjäjärvellä myllärinä. Hänen nimensä oli Heikki Karttunen ja niin olen minäkin.

Minulla oli paljon nuoruuden ystäviä Sakkolasta, tyttöjä ja poikia, varsinkin Haitermaasta ja Sakkolan kirkolta.

Nämä seudut olivat minulle tutut. Myöskin osa meidän maista rajoittui Suurensuon takaa Sakkolan rajaan Soprikkalassa. Täällä Perälammella ja Sakkolankorvessa

sekä Suurellasuolla oli lapsuuden ja nuoruuden parhaat seikkailu-, marja- ja metsäretket.

Kun vuonna 1942 palasin takaisin viljelyslomalta kotikylääni, josta ns-lavan ja Lammenharjun kautta menee hyvä kylä- ja karjatie, yhtyen Hietaharjulla Kurikkalaan Palokankaan kautta kulkevaan tiehen ja edelleen Sakkolan kirkolle, niin mainittujen lampien takana, Noitermaan kylän sivussa olevassa metsäpellon ladon seinässä, seinälaudassa, oli lyijyknällä kirjoitus: "Olin tiedustelu-partiossa 21. 8. 1941. Korpraali Matti Systä Sakkola."

Lotta Anna-Kaisa Purasen kanssa huomasimme tuon kirjoituksen. Kotikyläni vallattiin 22.8., joten korpraali Matti Systä Sakkolasta oli ilmeisesti Sakkolaan suuntautuvan partion mukana valtausta edeltäneenä yönä. Seuraavana päivänä, ennen lähtöään, venäläiset polttivat kylän 42 taloa, vain pai-

Sudbury'ssa pääsiäisenä 1978

Käväisimme pääsiäisenä Sudbury'ssa 170 km pohjoiseen meiltä, 162 km Parry Sound'ista. Olimme siellä Wickströmien 60-vuotisjuhlän merkeissä jo näin etukäteen.

Veikko Wickström täyttää 60 vuotta 24. 4. 1978.

Helvi Wickström o.s. Kurikka Sakkolan Petäjäjärveltä 60 vuotta 27. 7. 1978.

Näin ajat kuluvat. Virstatolppa edessä on nyt Helvillä ja Veikolla. Numerot siinä ovat komeat, kuusi sekä nolla. Kyllä siitä alkaa kannattaakin iloinen nyt olla! Nyt se sitten oikea elämä alkaa, varsinkin kun niin kevyesti voi vielä siirtää jalkaa. Tolppia on edessä vielä pitkä, pitkä rivi ja nyt se sitten onkin oikein aivan loppukiri.. Paljon vielä tehtävää ennen elon iltaa. Yhä vain on rakennettava muistojen siltaa. Monta kukkaa kaunistaa on vanhuudenkin tiellä. Toivomme, että hyvä onni aina mukana on siellä!

Wickströmeillä on nyt elämänmuutos edessä, kun eläke aika alkaa. Inco (Kansainvälinen Nikkelikomppania), joka muuten tuotti aikoinaan nikkeliä Petsamostakin, antaa työläisilleen varhain mahdollisuuden lepoon erikoisella eläkesysteemillä.

"Yli neljännesvuosisadan olemme viettäneet täällä Sudbyr'n maisemissa ja 27 vuotta olen jo ollut Incon palveluksessa seppä. Nä. Tämä seutu on paljon Suomen Lapin mukaista mielestäni", kertoo Veska, "Incon töissä on elämä ollut hyvä ja eläke aika on nyt jo varhain edessä, kun palvelusvuosia on kertynyt tarpeeksi ja saa jo 60-vuotiaana alkaa nauttia kultaisen iän ihanuuksista."

— Seppä syö selvän leivän, sanotaan ja Veskan kohdalla se pitää paikkansa. Heillä oli mitä mukavin ja kaunein koti Sudbury'n "tunturin" juurella ja kesäpaikka Silverjärven rannalla. Mutta etelä tuntuu houkuttelevan Pohjolan asukasta ja saa nähdä mihin muuttavat. He ovat jo vuosia siten kiertäneet Pohjois-Amerikan ristiin rastiin ja nyt on tavallaan helppo valita se oikea lepopaikka, missä uskoo parhaiten viihtyvän.

Helviä houkuttelee Suomi, mutta siteet alkavat löystyä nyt kun veljet ovat lähteneet viimeiselle matkalleen.

Kerttu-siskoa Helvi odottaa nyt kovasti käymään Kanadassa. "Kyllähän tämä 'Suppari' mukava paikka on asua. Ympäristössä on paljon kauniita ja kalaisia järviä joka puolella", puhelee Veska. "9700 asukkaasta on noin 10 % "finnejä", niin ei suomalaisuutta puutu. On suomalaisia kirkkoja, kauppia, klubeja, laulukoroja, voimistelu- ja urheiluseuroja ja kaikenlaista harrastusta, niin ei täällä asuminen käy yksitoikkoiseksi, kun usein vielä käy vanhasta maastakin taiteilijoita kiertueella."

"Suomalaisuus on täällä vanhaa. Jo v. 1885, kun Thomas Frood löysi Copper Uiffin malmin alueen niin saman vuoden juhannuksen tienoilla asettuivat tänne ensimmäiset suomalaiset asumaan ja siitä se on lisääntynyt nykyiseen määrään. Paljon on suomalaisia monessa "pisneksessä", mutta eniten Incon hommissa. Nyt on jonkin verran tullut epävakavuutta tämän lamainflaation takia ja suomalaisiakin on joutu-

nut työttömiksi. Mutta enimmäkseen he ovat viimeksi tulleita ja monet vielä poikamiehiä tai nuoria pareja, joille elämänmuutos ei ole voittamaton, vaikka muuttaisivat Guatemalaan edelleen Incon töihin. Palkat eivät ehkä ole siellä yhtä hyvät, mutta onhan ehkä me notkin pienemmät kuumassa maassa."

Veska kertoo asioista niin leppoisasti ja rauhallisesti, että panikitunnelma Sudbury'n tulevaisuudesta lievenee mielessäni. Jo yliopistokaupunkina sen tulevaisuus on valoisa. Onhan kaupunki kerrassaan erikoislaatuinen kuun pintaa muistuttavan maaston puolestakin. Ja Laurentianyliopisto kasvaa ja kaunistuu, samoin kaupunki puistoihin. Voi niitä kukkatarhoja kesäaikaan ja Ramsay-järvi kaupungin keskellä antaa raikasta, runollista tunnelmaa.

Sudbury-retkemme oli antoisa ja iloinen. On kuin tosiaan olisi pistäytynyt kuussa ja saanut tästä maapallosta uuden yleiskäsityksen. Kirkkojen kellot soivat. Aurinko ja säteet tanssivat niin kuin niiden sanotaan tekevän pääsiäisaamuna.

Näin sen omin silmin!

Klaudia Pelkinen

VEIKKO SOKURA

Erikois-
hammasteknikko

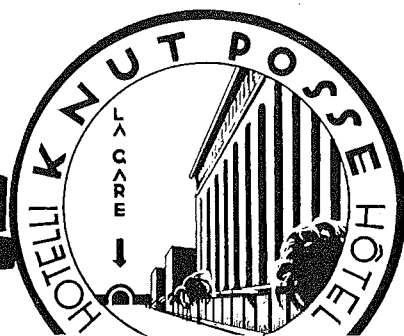
TAMPERE

Mäkipääncatu 39—41 II kerros
Puh. 56 615

Eka Karppanen:

Nuorukaisena Knut Possen jäljillä

Viipurin erikoisuuksia

Osa 6

ILTAKÄVELYSTÄ TORKKE-
LILLA 1930-LUVULLA

Se oli tullut tavaksi, mennyt ve-
riin sen ajan viipurilaisille. Päivä
oli ikäänkuin hukkaan mennyt, ei-
lei sen päätteeksi illalla muuta-
man kerran mittaillut Torkkelia.

Tunnettu tosiasia oli, että vii-
purilaiset tunsivat toisensa — ja
missäpä muualla sen olisi parem-
min oppinut, kuin Torkkeli-käve-
lyllä. Virtanaan viipurilaisia kas-
voja liukui silmien editse, silloin
tällöin joku läheisempikin tuttu,
jonka kanssa tervehdittiin tai lii-
tyttiin seuraan. Jollain lailla tu-
tuile tuntuivat kaikki, useiden ni-
mikin oli tiedossa ja se, mitä teki-
vät, missä asuivat. Niinpä olikin
helppo tunnistaa joukosta ei-viipu-

rilaiset, joita niitäkin siellä paljon
nähtiin.

Nuorisostahan tuo kävelijäjouk-
ko luonnollisesti lähinnä koostui
ja nuorisoa oli myös se varuskun-
taväki, usean kasarmin sotilas-
aines — vai tarkentaisiko: miehis-
tö, jolta viikonvaihteen aikana oli
ollut pakko kieltää Torkkeli-käve-
lyt liiallisen tungoksen vuoksi.
Mutta muutakin kuin nuorisoa
nähtiin Torkkeli-kävelyllä. Ei ollut
harvinaista, että usean Torkkelin-
kadun varrella sijaitsevan kauppaliik-
keen omistaja illansuussa liik-
keensä suljettuaan jäi tarkastele-
maan ikkunoitaan ulkoapäin — ja
samalla myös kilpailijoiden ikku-
noita kuin myös kadulla käysken-
televiä mahdollisia asiakkaita.

Torkkelinpuiston keskeisimmäl-
lä paikalla, puistoravintola Espi-

län edessä sijaitsevalta soittola-
valta kajahti illansuussa Torkke-
linkävelijöiden askeleita tahditta-
va torvisoitto. Kesäiseen aikaan
soitti siellä joka ilta Karjalan
Kaartin rykmentin soittokunta
musiikkikapteeni Lenni Linnalan
johdolla. Myöhemmin Kaupungin-
orkesterin puhaltajista muodostet-
tiin myös torvisoittokunta, joka
sittemmin Eero Selinin johtamana
vuorotteli Espilän soittolavalla
joka-iltaisen Torkkelin-kävelyn
tahdittajana.

Kun sitten kaverusten tai työ-
toverusten kesken ei satuttu päi-
vällä pääsemään selvytyteen esim.
illan ohjelmasta, oli tavallisin rep-
liikki: Tuutha sie illal Torkkelil!

Siellä Torkkelilla se sitten taval-
lisesti selvisi illan ohjelma ja
useimmiten se olikin vain se.

puoleen temmelsivät maastossa
tukkilaanin tuntumassa. Illalla he
Kiviniemessä Suvantolan seisak-
keella eli "Vapon pysäkillä" nos-
tivat junasta kolme säkillistä jä-
niksiä, yhteensä 32 kappaletta!

Tämä ei ole metsästysvale, vaan
lähes uskomaton totuus! Vullit oli
kokeneita ja eteviä metsästäjiä ja
lisäksi paksu lumipeite ja aukea
maasto auttoivat hyvään lopputu-
lokseen.

Siinä täytyi tarkkaan "sihlata
ja tählätä nopeasti, sekä ampua

suoraan" ennenkuin näin hyvä
saalis oli mahdollista.

Toinen tunnettu sakkolalainen
metsästäjä meni uudessa kotikun-
nassaan pyytämään vallesmannil-
ta 100 patruunan ostolupaa. Tui-
kea vallesmanni kurkisti silmäla-
siensa yli ja kysyi: — Oletteko te
koskaan täräyttänyt pyssyllä? —
Teilhä ollaaki uteliijoita! Isäntä
kieraisi valkeita viiksiään. — Et
uoks mie muka millo täräyttän
pyssyl? — Kuule vallesmanni! —
Miul olj Karjalas monta-mottusta
soavillista jäniksii suolattun ja li-
säks orres riippu toistakymment,
ko en kerent niitä kettämää...

— Mitä tarkoittaa jänikse ket-
tämine?

— Jot mitä tarkoittaa kettämi-
ne? Se on sitä ko riuhasaa jänik-
selt nahka pois!

— Saako jäniksen nahoista
mitään käyttötarviketta näin kort-
tiannosaikana?

Soapha siin jäniksenahast vaik
tehhä rahkeita, mut se ei kann-
ta, ko ne ei kestä ko vaijaa viiko
tuvanaulas!

— Nahka on siis täysin arvo-
ton mihinkään käyttöön.

— Ei tokkiisa! Siint soap val-
lesmanni rouval vaikka tehä hat-
tuloi, turkkiloi ja muuta peällepan-
tavaa. Se ei paina harteita, on ke-
pijä kantaa, ei tiukkoa vyötäisilt,
mut lämmitteä ja on näyttävä! Ei-
kä tarvi ostoluppoa eikä kupon-
kii...

— Hyvä, sanoi vallesmanni, täs-
sä tulikin jo runsaasti tietoa sii-
tä, mitä hyvää saa vemmelsäären
turkista nykyisenä aikana.

— Neiti kirjoittakaa tälle isän-
nälle 100:n paukauksen ostolupa!

Näin erottiin tyytyväisenä lop-
putulokseen molemmin puolin.

JUHO KURIKKA

POJAN ELÄMÄÄ

Talvisin oli mäenlasku meille
pojille paras ajankulu, pimeys kui-
tenkin yllätti joka ilta, mutta saa-
tu akka oli aina tapettava men-
kön aikaa minkä meni! Mälikave-
rini oli serkkuni Lennart hän oli
minua notkeampi jaloistaan ja
näin selvisi "akoilla". Hyppyrinä-
ki oli JP 4:n kasarmien takana ja
se oli meistä oikein suuri mäki,
sillä sotilaat hyppivät siinä 24
metrin hyppyjä. Me taas teimme
niin, että painoimme suksen kär-
jet alaspäin ja ilmalento lyheni
5—6 metriin ja silloinkin oli alas-
meno jännää, että pysyikö pys-
tyssä loppuun saakka.

Vuonna kolmekymmentäkolme
syntyi nuorin veljeni, Erkki, ja
nyt tuli lisää uusia ympyröitä.
Koulukaverit kiusasivat: — Siu
kotonnais on pien vauva. Minä
olin korvia myöten punaisena. Itse
kun olin sentään jo yksitoista niin
kesät tulivat minun kohdaltani pa-
remmiksi: Minut ylennettiin "lik-
kapojaksi". Erkkiä piti "liekuttaa"
kaksimetrisen katajakeppiin sol-
mitussa "vipupuussa", joka oli 45
asteen kulmassa seinän vieressä,
siihen jalustaan oli porattu reikä,
että puu pysyi kohdallaan ja oli
myös helppo irroittaa "vipupuu
pellolle", sillä käärmekään ei
päässyt nousemaan vipuun.

Tämä veljen liekuttaminen oli
kovin uneliasta hommaa, heräsin
vasta siihen kun poika parkui. Pa-
ras keino itkun lopettamiseksi oli
keinuttaa niin kovaa, että lapsen
takapuoli tapasi lattiaan!

Yksi minun heikkouksistani oli
sokeriastialla käynti ja siitä sain
äidiltäni vitsaa monta kertaa. Isä
ei lyönyt koskaan. Sokerin syönti
sai sitten hauskan lopun: Isäni tu-
li kaupasta ja kutsui minut pöy-
dän ääreen istumaan. Aukaisi
"Sirkku"-sokeripaketin ja kaatoi

pöydälle kasan, jota minun piti
alkaa syömään urakalla, ainakin
niin paljon kuin jaksan. Menihän
niitä melkoisesti, kunnes alkoi yö-
köttää ja vaikka kuinka yritin niin
ei sokeri enää suussa sulanut. Isä
nauroi: — Mikä on Penttiin men-
nyt, kun ei sokeri maistu! Senjäl-
keen en minä pitkään aikaan syö-
nyt sokeria, eikä sokeri minua!

Veljeni Erkin opittua kävele-
mään, me menimme isää vastaan
kun hän palasi Viipurista vesijoh-
totarvikkeita ostamasta. Se oli
meille juhlahetki: Iso suklaalevy,
josta sai katkaista kimpaleen ja
appelsiinia! Toisaalta oli hyvin on-
nellinen tästä Erkki-veljeni syn-
tymästä, sillä sain olla likkapoika-
na, ei tarvinnut kesälläkään men-
nä pellolle sitelemään piikkiä lyh-
teitä, sillä kaikki vilja kun sidot-
tiin lyhteille, että oli parempi syöt-
tää puimakoneeseen.

Kiertävä puimamies oli Jalmari
Pikku-Valkjärveltä. Lisäksi oli
puintipäivä aina meille pojille juh-
lahetki: Silloin kun moottori sei-
soi, sitä siliteltiin joka puolelta,
jotta kädet tulivat täysin rasvaan,
josta levisivät vähitellen tietysti
myös naamaankin, jotta oltaisiin
saman näköisiä kuin Jalmarikin!

Jalmarilta kyselin: — Kuinka
se jaksaa pyörittää niin lujaa?
Jalmari selitti, että siinä on niitä
hevosvoimia paljon. Sitten koulus-
sa otin esille tämän asian ja Koi-
rasen pojat selvittivät, että linja-
autossa on vielä enempi niitä he-
vosvoimia, mutta sitä minä en us-
konut, kun linja-auto ei pitänyt
yhtä paha ääntä!

Tähän puimahommaan liittyi lä-
heisesti nämä reissumiehet Heikki
ja Maaailman Mikko. Usein he il-
mestyivät meidän mäelle ja olivat
sitten auttamassa. Äidin oli vain
varottava antamasta Heikille liian

ERÄTARINAA

Oli 1930-luvulla naapuripitäjäs-
sä Raudussa käynnissä suuri tuk-
kirahdin ajo, jossa oli satoja he-
vosia ympäristökunnista. Näin
poikkeuksellisen suurelle hevos-
määrälle ei riittänyt rehua paik-
kakunnalta, vaan junavaununuor-
mia heinää tuotiin kaukaa Suo-
mesta ja purkaus tapahtui radan
varteen lähelle tukkilaaneja.

Silloin oli hyvin runsasluminen

talvi, näistä heinäpaaleista ja ka-
rikkeista saivat jänikset hyvää
ravinnon lisää ja rusakot kerään-
tyivät suurella joukolla kuorma-
paikan ja tukkilaanin ympäristöön.

Kun talvenselkä taittui ja kevät
läheni, saapui Sakkolan Röykky-
lästä Aapro Vulli poikansa Ar-
maan kanssa tänne Rautuun jänis-
apajalle. He aamulla päästivät
kaksi ajokoiransa irti jotka ilta-

Toimituksen tuoli

Tässä numerossa on erätarinaa, jossa kerrotaan Sakkolan seudun erittäin runsaasta jäniskannasta ja haluan kertoa omakohtaista muistelmaa tähän tarinaan jatkoksi, sillä Kannaksen runsas riistakanta oli täysin totta, vaikka liioittelulta tuntuneekin. Jäniksiä oli ainakin 1920-luvulla Petäjäjärven niittyaukealla kuhisemalla.

Yksi minun lapsuusmuistoni liittyy joka aamuiseen kotirusakon lennätykseen pois makuulta, sillä

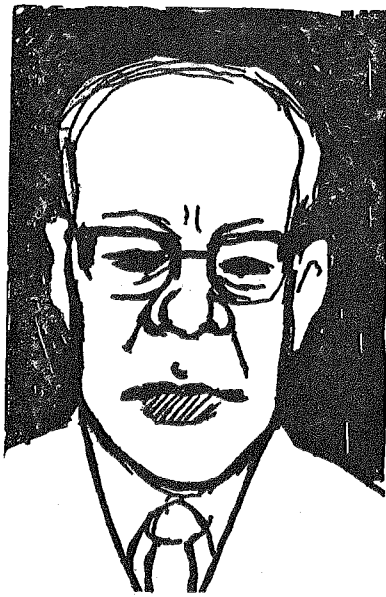
rasvasta ruokaa mahan täydeltä, sillä kerran Heikki söi liikaa, eikä hänestä ollut hangon varteen tarttujaa, ennenkuin oli kieriskellyt nurmella parisen tuntia. Heikin vatsa ei kestänyt liian suurta annosta, etenkin rasvaista keittoa.

Lopuksi sattui kavereille välikohtaus: Maaailman Mikko nauraa hihitti, kun viimeiset oljet tulivat puimakoneesta, että nyt täytyy Heikki laskea puimakoneen läpi, että kone puhdistuu. Tätä vitsiä ei Heikki ymmärtänyt, vaan meni hanko ojossa Mikkoa kohti. Minä kalpenin, mutta onneksi Heikki pysähtyi Mikon eteen ja kävivät kovaa suukopua ja Mikko lähti pois, mutta Heikki pihisi kiukusta. Me jäimme Heikin kanssa kahden ja hän näytti havainnollisesti osoittaen pylvästä, miten hänen oli aikomus pilkkaava Mikko lävistää hangolla. Heidän mielipideeroavaisuus johtui kai siitä, että Jumala-kuva oli heille erilainen, sillä Heikki oli syvästi uskonnollinen.

Ne ajat olivat onnellisia. Voi lapsuus kuinka ihanaa olit!

Pentti Kerminen

— jatkuu —

jäniksen makaus löytyi uuden lumen satamisen jälkeen enintään sadan askeleen päästä pihapiiristä.

En koskaan kiusannut kotijänistä pitempään, vaan aina riitti jänikselle yksi ajolähtö aamussa ja sitten sai elellä aivan minun puolestani aivan rauhallista elämää.

Jäniskoiria oli kylässä vain pari, eikä näin ollen tarvinnut jänisten kovin olla hermona, sillä jatkuvasti metsällä kävi vain kansakoulunopettaja ja metsästysaikana kyllä lähes joka päivä!

Valkoisen jäniksen, metsäjäniksen vaarallisin "kyttä" oli Simo Paussu. Hän oli etevä mustanmaan aikana, kun jänis oli jo valkoinen, etsimään suon reunamilta valkoisia jäniksiä. Ennätys lie ollut 14 jänistä samana päivänä, siis ilman koiran apua. Tähän ei nykyisin pystyne pojista puoletkaan. Tämä on minun ajatukseni, johon voi esittää perustellun vastalauseen, jos kuka metsästäjä tuntee taitoaan ala-arvostetun!

Sanomalehti "Karjalan" erätarinoissa annettiin ymmärtää, että Suvantolassa ei saukkoa tavattu tällä vuosisadalla. Totuus on täysin toinen: Saukko, kansan kielellä saarva, oli Saijenjoella jopa yleis-

nen kalojen syöjä ja "lajiuja", sillä saukko valitsi juuri lohikalat ravinnokseen. Minäkin tapasin parin kilon taimenia rannalta aivan ehjänä, vain purema niskassa osoitti kuka oli ollut työssä mukana.

Lapsuusaikanani näin monesti saukon jäljet pehmeässä lumessa jotka oli yöllä kahlattu jokien välisen kannaksen poikki. Hyvä hiihtäjä voi paksussa lumessa saavutaakin saukon, mutta hankikannon aikaan saukko meni liukumalla pitkin lumen pintaa ja silloin yritys oli toivoton.

Myllyllä näki usein iltaisin saukon, jopa niitä nuijittiin kuoliaaksi valolla häikäistynä!

Peräkorven sahan "asettajan" pojat metsästivät saukkoja vielä 1930-luvulla jatkuvasti. He piiloutuivat lumipukuisina ylävirran etä alavirran puolelle saukon oleskelupaikkaa ja haulikko paukauteli kuutamoyössä.

Kun syksyllä 1943 oli viimeinen tilaisuuteni käydä koskella, niin siellä eräässä maisemassa oli aivan yllättävästi saukon jätöksiä, joten niitä jäi meidän jälkeemme runsas valikoima. Lienee vieläkin, jos joki uomassaan virtaa...

"Karjalan erätarinassa" kerrotaan myös vesikosta. Minä tapasin vain kaksi kertaa vesikon joelta. Ensimmäisen kerran ui vesikko poikki kuohujen Ryöpän kovimassa virrassa ja sillä oli itseään painavampi made hampaissa. Näky oli niin taitoa vaativa, että en toisen kertomana sitä uskoisikaan. Mutta totta on. Lisäksi lienen satunut aivan pesän lähelle sillä eläin tuli aivan viereeni ja kun onkivavalla hädistin jätti kiroten kalan minulle ja itse katosi kivien väliin. Tapaus oli kuin pilkantekoa minua kohtaan. Teeppäs poika perästä, jos pystyt, meillä on tätä kalaa aina saatavissa!

Toimen kohtaaminen oli viikkoa

Pultermeäje parlamentti

Parlamentti oli kokoontunut senkertaiseen istuntoonsa Oaprami elotupaan. Liitan vaiheilla kulkivat naiseläjät, perämoalla lomajivat ukot. Vanhasta kokemuksesta tiedettiin, että jossakin vaiheessa alkaisi joku haastella suurella äänellä ja silloin toiset hiljensivät kuuntelemaan. Varsinaista johtajaa, eikä vuorojakaan tässä sakissa tarvittu. Sanojen lauma pinkoi ilman nokkapässiäkin tarpeeksi sukkelasti.

Todettuaan tuvan ympäri kiertäneellä silmäyksellä asianosaisten paikallaolon, isäntä nosti ääntään. — Ehä täs miul mitteä muuta uo, eikä vissii toisilkoä ois, mutko teä Salamuon meinoaplyyvä sarvet seineä mei meäje asjoihe vuutruomisest tuleva kuntakokoukses pitäjätuval. Soatetaisha myös tietysti itsekohaltanaki sin männä, mut yhel o nii vähä ääniä. (Ääni oli vanhaan aikaan veroäyristä käytetty nimi, koska puhevalta kuntakokouksessa määräytyi äyri-luvun mukaisesti.)

— Viimisii puhheihe ajaks o kaik jo männieit matkohiese ja

myöhemmin ja se jäi siihen, että huomasimme toisemme ja tiemme erosivat pian, sillä vesikko sukelsi ja häipyi pois näkyvistä.

Hyvin usein näätäeläimen jäljet johtivat lähteeseen, mutta tämän uimakonstin osasi myös Sakkolas hyvin yleisesti tavattu hillerikin, kansan kielellä sanottiin horkka.

Minä olen ollut vähäinen metsästäjä ja harrastelija kalastuksessa, mutta näitä nähtyjä eläinten esityksiä oli minun pakko ällistellä ja ihaila suuresti.

sihtierki haikottelluo. Yhel valtuutetul myö siihesiijoa soahoa sellane nivaska ääni jotvoip yletteä lista puolvälillä.

Kaikkien nenät tähtäsivät Salua kohti, tämän vastatessa: — Ehä mie tuollie sanont, miehä esiti tätä nuorta Marttii sijallei ja suostutan toisiiki sammoa tuumoa. Minnuuha työ uotta kiitelliet villanniet asjoi hoijost nii paljo, jot mie ala iha ylpistyy ja sanaskii vakkoitettaa heittämeä sellane pois.

Ievan vastine tuli hiijailematta: — Älä yhtee vetele siin ikiniijais, kyl sius äkkäilemistä onkii! Luulet täs olevais muita etosamp?

Salun palaute ei jäänyt happanemaan: — En ainkoa noitumises, miun pitäs tyhjäst hommata teil kaik hyvyvyvet, ehä sellasii soa muut ko taikurit.

Tahvana lopetti turhan jävinän: — Olkoaha työ akat hiljempoa! Ain o suu märkän vaikkei ymmärrystä uokoa? Nyt hoastelloa asjoi! Ehä täs Martis mitteä vijaluo, mut tänä vuon tulluo se ruunutieki pantavaks osil niie uusii manttoalloihe jälkie ja tiijet sie Martti: Kui ne entuuvelloa joajetii?

— Mistäs mie häne tietäsi.

— Sitähä miekii. Taitoa teä Salu olla meist ainovan siint peril. Ne hyvi välle tyrkkeävät koko linjatie vahomise mei haltuuhenna. Kesk-kyllöist o jo montakertoa koitelliet vetteä häntäjeä sielt poikkie ja nyt hyö naurasiit partohiese, jos täs huimies peäsiitki nuplahtamoa. Riiskoiskoa ei myötäi kyläraja siertämisest täs tie hoijos, vaik muute telläjäisiitki sen halustoa Soapijo-kujasil.

Ukot miittiit ja naistenki jutte-

lussa vallitsi desibelilama, vaikka sanaa 'luottamus-pula' ei vielä oltu keksittykään, sen henki leijui varjona Martin ehdokkuuden yllä. Tilanteen kiusallisuus heijastui saappaitaan syynäilevien miesten naamoista, eikä ihme, ilettihän kunnollisen miehen sivuun sysääminen jokaista. Kaapre kuitenkin rykäisyn perästä saattoi julki oman ratkaisumallinsa: — Jos soppii, ni laitettais teä Martti teäkerra Salu keral niko varalt? Mieko uon enne esis-käynt, ni mie tiijen jot se puhhiejohtaja kurikka täryteteä välle akkomaise kielie ja uon näht senkii, ko roavoa miehe kopranahat ventyyt, ko heä toise tavottelemisissie tusahunien konahtoa.

— Jot alaha loatii rantajais!

— Nii, omast kohastai hoastasai miekii patistan teitä molempii lähtemeä, jot vissiihä teä käyvyysiulkii Salu?

— No, kuunnelloaha ensittäi mitä toistkii sannuot ja ainaki mie voajin tuplast sen mitä viimevuvelt otin! Sopikoa Marti kans sit eriksie.

Ake, virkkeen 'yksinhuoltaja' puuttumisen takia, leskivaimo, liittyi Kaapren esitykseen välittömästi. Omasta kokemastaan hän tiesi, että ilatniekan naamarin takaa Salusta löytyi auttamishaluinen ja rehellinen mies. Siksi sanat tulivatkin hopulla:

— Ethä sie uo ennekeä pitänt lukkuu turhast sanomisest, myöhä tarvitoa sinnuu jokahine!

Emäntäoppositio ei nin helposti liestynyt, vaan vastineet sanaili nyt Mari:

— Pitteäks tätä huonolaista maksulki limotella? Vai kahekerro! Mut mie sano, jottei riunookoa lisseä ja eiks siul Ake enneä

Manu piisoo muuks ko suutieks Salul?

— Minkä tähe sie tuollasii? Uot sie, tahi kuka toinekoa sellasta näht? Kysyi ääni vavahtaen Ake. Mari ei pukahtanut, hänen sijastaan jatkoi tiedonvälitystä Manun punettuvaa kaljua suu viurussa tiiraileva Kati:

— Enhä mie Salamuonist käy sanomoa mitteä, mut kyl täs o nähty ko työ hämäräkähmäs käyttä kylmeä riihtä puimas märäl mutkal! Kavata eteheis jot ei tule yheltiel kuuvetta ahosta parsilleis!

Tippasilmäistä Akea tuli salkka katseliijoilla, viittä jälkeläistään eteenpäin retustavan lesken elämässä ei lustin ahoja ollut kovin kaan sakeassa, harmin ja nuusan hutteikossa hänen vaelluksensa pääosin kulki, siksiä Salu moitti ja antoi neuvoja kanssasisarille:

— Mitä varte työ akat kukutta unitilaltanna tiekävijöitä kavattamas? Pankoa vurtimmast voita ukkoloihienna huttuu, ni kyl kes-teät lettinnä peä-alasil!

Tähänastisesta yleiskeskustelusta sivussa pysytellyt Amalikin katsoi tarpeelliseksi naisten pyyteettömyyden korostamisen:

— Luulet sie Salu meitä sellasiks ko itsijäis? Myöhä ei välitetä vaik koiria viimistä kapuloa ham-poissoa kiljettäis.

— No sitäks se tei Vaht-pah-laine juoksiki peittämeä, ko työ Juhaneke kans läksitä nii vällei häne lähösteä lehtuo? Kese aija-tievo! Tais herja keretäki kuop-poamoa syyveä, ko teil män nii kauva etsis? Amilin naaman tuti-nasta ja sanoista:

— Senki pahalaine!

Saattoi päätellä maailman tehoikkaimman vesivoimalan olevan koekäyttövalmiina, ennenkuin megavatit ryöstäytyivät luomien alta välilleen, Salu ehti kauroit-taa:

— Ehä tuo kyl mikkeä ihme

uo, mie jos peäsisi nuo vunkija naise kans viitoa, ni en malttais tulla pois iltaselkoa.

Naurua pidetään itkun siskona, eikä syyttä, tästä todisti Amalin muhoilevaksi rauhoittuneet suun-nurkatkin, kun hän liestyneellä äänellä totesi:

Kyl sie joutava ossoat...!

Oaprami karautti kurkkuaan:

— Heretkeähä loatsuvoimast, jot soahoa tuumat tukkuu ja

peässeä sajul! Vissiihä työ Martti ja Salu käyttö hottuu, mitä sie siint palkastais kerrottelit, ehtä sie uo ottant iijä mitteä!

— Uompas! Männien vuon join saijuu kaks takanoa, nyt ruimaseen neljä! Enkä mie suottapäite tätä Marttii pyyvä kenkkäriks, jos toine on vanha, ni toine pitteä olla voas, kylä ei soa jeähä kirviettä kennekeä peräst, mut olkuoha nyt, joha täs o lomistu. Ei lasta saijjuu varistamise tarpiehe!

Siinä Pultermäkköiset istuivat taas sulassa sovussa, mielen patoumat oli saatu vapaasti purkaa, puheiden aiheita rajaamatta, aggressiäkämät rutisteltu päät mu-leiksi, nyt painettiin taas yhtä pahkaa. Heidän aikakauttaan, nykypäivästä jo etäälle jäänyttä, on uusia lakipykälää osoitellen soimattu epädemokraattiseksi, mutta onko harvainvalta todella vähentynyt, tuleeko kansalaisten

Nimitys Kansallis-Osake-Pankissa

KOP:n henkilöosaston päälliköksi on nimitetty 1. 8. 1979 alkaen valtiot.kand. Pentti Patja, 43.

Osastopäällikkö Pentti Patja on syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa. Hän on pitänyt kaksi juhlapuhetta Sakkola-juhlassa Punkalaitumen ollessa vuorossa.

KEVÄTJÄÄT KUTSUU PILKILLE!

Kaikki tarvikkeet saa meiltä.

Lempäälän Pyörä

VIRKKI-KÄSITYÖMUSEON YSTÄVÄT

Merikannontie 3, Helsinki

JÄRJESTETTÄVÄT TILAISUUDET V. 1979

- 17.3 Korit, niiden valmistaminen ja käyttö eri puolilla maailmaa FK Eeva Reed esitelmöi, alkaen klo 15.
- 7.4 Virpojaiset lauantaina klo 15.
- 23.5 Kevät keikkuen tulevi: vaatesuunnittelua ja pukujen esittelyä. Klo 17 ja klo 19. Kongressiohjelmointia kesä—heinä—elokuu.
- 18.9 Vokin syyskauden avaus Tyynen päivänä. Kiviniemen markkinat ym. 15—17. Ohjelmaa klo 17.30.
- 24.10 Lastentapahtuma YK:n päivänä. Esitellään lasten leikkiperinnettä etenkin Karjalassa.
- 27.10 Merikanto matinea.
- 30.11 Kuusen koristajaiset lasten vuoden merkeissä.

Hiljainen kylätie

Aikojen takaa nousee muistoista tuo kylätie. Kuutamoinen, hiljainen yö, lumen täyttämät kujaset, pakkanen rasahtelee tietä reunustavien aitojen vitsaksissa. Niitty-aukealla maaliskuun yössä haukahtaa kettu. Lehtopöllön papattava ääni tulee mieleen lepikon kätöksissä. Yön ääniä kuunnellen ja ajatellen hiihtää tietä pitkin yksinäinen nuorukainen. Hän palaa nuorisoseuran näytelmäharjoituksista. Ajatuksissa liikkuvat näytelmän vuorosanat. Hän kertailee niitä, ja aina uudestaan tulee mieleen vastanäytteliän vetoava repliikki: — Miksi haluat pois kotikylästä? — Jää luokseni! — Onko noissa sanoissa jotain sel-laista? — Vai tuliko siinä sanotuksi roolihenkilön omaa sisintä ajatusta? Jota en ole ennen kuul-lut. Olenhan monta roolia esittä-nyt. Monet rakkauden tunnustuk-set antanut... Saanut — en tiedä?

Yön äänet ja nämä aatokset aja-tuksissani hiihdän kylätietä. Mitä? Joku on takanani, pehmeän varo-vasti suksen kannoille astuu... Kulku pysähtyy.

— Älä katso taaksesi. Kerron vain sulle salaisuuden: — Te jä-tätte kaikki pian tämän kylän.

— Miksi tätä sanomaan saavuit

enemmistö silloista paremmin kuulluksi ja jos, niin miksi sitten lähidemokratiaa kaivataan takai-sin? Pultermäkköisiä eivät toiset holhonneet, eivätkä he sellaista kaivanneetkaan, nuo 'metsäläiset' pystyivät siihen mihin eivät ny-kyisin tunnu kykenevän akateemi-sesti koulutetutkaan, nimittäin hoitamaan itse omat asiansa. Saattaa olla, että kuulemme vielä millätavoin he jatkossakin ongel-miaan hoitavat.

Pohtii Alamäen poika

Pelästyit minut. Ken olet?

— Minut lähetettiin sano-maan... Tämä ääni tuli kuin yön syvyydestä...

— Olin taas yksin kuutamoi-yössä, hiljaisella kylätiellä, mutta minä vapisin.

Nyt hiihdän lujaa, pois näiltä kujasilta kotiin, takoi ajatukseni.

En nukkunut sinä yönä.

— — —

Samoja kujasia ajaa nyt kesä-aamuna päivän nuoressa kajossa, kastehelmien kimaltaessa, sirkko-jen siristessä aitavierillä, ikämie-heksi sanottu isäntä. Hyvin ras-vatut rattaat lotisten mutakuor-man alla. Varhain on Martti mat-kaan lähtenyt, kun nyt jo kotiin päin ajelee ja itseksensä ääneen ajattelee: — No ei tule tuosta ome-nasta paskaakaan. Ruohoihin tu-kehtuu ja talossa on kolme naista, eikä kehtaa kitkeä! No aika nölkki on isäntäkin. Nytkin seisoo hevo-nen, seisoo tyhjässä haassa, aita-seipäitä pureksii...

Kuka hättölaine se on höngölli-sen emakon laskenut kujasilte juoksemaan. Muutako kuola rois-kuu... hää! Pois siitä, senkin rot-ko! Aha, kesantomaa se on alka-nut "Junakin" kyntää, sekkii on sellanen maan tonkija.

Kukas sieltä jo näin aikaisin pyörällä ajaa?... No se pakana onkin enon Heikki. Mistäs poika tulee? Riiaamasta! Mites onnistu? Hyvin tyttö makas! — Vielä vii-sastellee, sillä onki, "topastoi", ankara tyttö kierrettävänä.

— — —

Aamutuuli alkaa herätä, huojuu ruispellon tähkät. Sontiainen pör-rää omaa lauluaan. Rapamäellä kukkuu käki. Kylä vielä nukkuu. Tietä kulkee kuormansa vierellä aamuvirkku ja ahkera mies turval-lisin aatoksien kotia kohti. Jonka savupiipusta nousee sauha. Saju kiehuu.

— — —

Syyskuun illan tummuus peh-

meänä, lämpöisenä, kuin saunan höyryävä löyly, on laskeutunut kylätien ylle. Tukeva aita reunus-taa tietä, ohjaillen kulkijaa. Saa antaa aatoksen vapaasti lentää, ei vielä askel harhaan. Hieman jän-nittynein aatoksien kulkee nyt ku-jasia tyttö. Matkan-pää ja määrä on nuorisoseuran talo ja siellä oleva nuorisoseuran vuosikokous. Oli tavannut päivällä postireisulla Oken, joka kertoi, että sinut on aikomus valita johtokuntaan ja sitä myöten seuran kirjuriiksi. Tä-hän tapaan oli seuran puheenjoh-taja haastellut:

— On vahinko seuratoiminnalle antaa niin lahjakkaan tytön olla syrjässä. Mitä varten se Oke nyt niin puheli? Sanoi vielä, että häntä on kehoitettu esittämään minua. — Hyvänen aika! Eihän hänen sopisi esittää, silloinhan toiset tytöt sa-novat heti: — Mitä varten Oke minua esille työntää? Tietäväthän he sen, että minä pidän Okesta. Herran jesta! miten paljon minä sinusta tykkään! Voi, eikä hän ole sitä koskaan huomannut, nytkin vain puheli, miten seuralle olisi eduksi. — Eihän hän olisi käynyt puhumaan muuten. — Kyllä hän varmasti pitää minusta. Nytkin ihan veitikka silmässä kättä löi. Antaa hänen esittää vain, kerran toisetkin ovat niin sanoneet. Arvatkoon tytöt mitä varten hän mi-nua esittää — eiväthän enää tup-paa väliin! Sekin aina Oken en-siksi hakee piiriin... Harakka!

Saa arvata, että minua Oke odottaa pyytäjäksi — lahjakas tyttö — onkohan puheenjohtaja todella niin sanonut? — Jos hän itse tahtoi niin vain sanoa, mie-liksi minulle? Herran jestas sen-tään, sehän voi vaikka ihailla mi-nua? — Rakastaa!

Aijai, miten minua nyt jännit-tää ja hiljaisella tiellä helähtää laulu, kuin kevät kiurun: — Ilta on rakkauden aikaa. — Tämä ilta?

Odelma

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

Vesilahti
puh. 931 - 739 541

Valkeakoski
puh. 937 - 41 810

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

*joustavaa
pankkipalvelua*

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvo - palvelee

**LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ**

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseu-
tulehti, ilmestyy 1979 8 ker-
taa vuodessa.

Tilaushinta 25 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista
alennus.

Toimituksen ja konttorin osoi-
te 37370 Narva. Puhelin
931 - 734 843.

Postisliiketoiminta TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspank-
ki 37370 Narva. Käyttötilin
numero 551105 4000 2770.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö,
Helmi Uosukainen, Uuno
Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.